

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

2023

ՀՈՒՆՎԱՐ - ՓԵՏՐՎԱՐ

ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՍՏ 3

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՛ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդացե՛ք յուրաքանչյուր առաջադրանք և պատասխանների առաջարկվող տարբերակները: Եթե Ձեզ չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող եք այն բաց թողնել և դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Ձեր առջև դրված թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը ազատորեն կարող եք օգտագործել սևագրության համար: **Թեստ-գրքույկը չի ստուգվում: Ստուգվում է միայն պատասխանների ձևաթուղթը:**

Առաջադրանքները կատարելուց հետո չմոռանաք պատասխանները ուշադիր և խնամքով նշել պատասխանների ձևաթղթում: Պատասխանների ձևաթղթի ճիշտ լրացումից է կախված Ձեր քննական միավորը:

Մաղթում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

- 1 Ե՞րբ է ստեղծվել մանրանկարներով զարդարված և մեզ հասած առաջին ամբողջական ձեռագիրը.
- 1) 851 թ.
 - 2) 898 թ.
 - 3) 815 թ.
 - 4) 989 թ.
- 2 Ե՞րբ է լուծարվել ԱՀԿ-ն.
- 1) 1918 թ. մարտին
 - 2) 1917 թ. դեկտեմբերին
 - 3) 1917 թ. հոկտեմբերին
 - 4) 1917 թ. նոյեմբերին
- 3 Ե՞րբ է սուլթանին հանձնվել Մայիսյան բարենորոգումների ծրագիրը.
- 1) 1895 թ. մայիսի 11-ին
 - 2) 1894 թ. մայիսի 11-ին
 - 3) 1895 թ. մայիսի 18-ին
 - 4) 1896 թ. մայիսի 11-ին
- 4 Անգլիացիները հայատյաց Խոսրով բեկ Սուլթանովին Ղարաբաղի և Զանգեզուրի ժամանակավոր գեներալ-նահանգապետ նշանակեցին՝
- 1) 1920 թ. հունվարին
 - 2) 1919 թ. հուլիսին
 - 3) 1919 թ. հունվարին
 - 4) 1919 թ. հունիսին
- 5 Ե՞րբ է Տիգրան Երվանդյանը, դաշնակից զորքերի գլուխ անցած, գրավել Բաբելոնը.
- 1) Ք. ա. 543 թ.
 - 2) Ք. ա. 539 թ.
 - 3) Ք. ա. 524 թ.
 - 4) Ք. ա. 529 թ.
- 6 Ո՞ր թվականներով են թվագրվում մեզ հասած Վանի թագավորության հնագույն արձանագրությունները.
- 1) Ք. ա. IX դ. 10-ական թվականներ
 - 2) Ք. ա. VIII դ. 30-ական թվականներ
 - 3) Ք. ա. VIII դ. 10-ական թվականներ
 - 4) Ք. ա. IX դ. 30-ական թվականներ

7 Ե՞րբ է Արմինիայի կենտրոն դարձել Պարտավը.

- 1) VIII դ. սկզբին
- 2) IX դ. սկզբին
- 3) VIII դ. վերջին
- 4) VII դ. վերջին

8 Ե՞րբ են հայ-վրացական ուժերն ազատագրել Կարսը.

- 1) 1199 թ.
- 2) 1206 թ.
- 3) 1203 թ.
- 4) 1209 թ.

9 ԽՍՀՄ կառավարության որոշմամբ՝ 1947 թ. որքա՞ն սփյուռքահայեր պետք է ներգաղթեին Խորհրդային Հայաստան.

- 1) 25 000
- 2) 360 000
- 3) 32 000
- 4) 63 000

10 Մեծ Հայքի ո՞ր նահանգում էր Ոստան Հայոց գավառը.

- 1) Այրարատ
- 2) Վասպուրական
- 3) Գուգարք
- 4) Սյունիք

11 Ո՞վ էր Խորհրդային Հայաստանի Ժողկոմխորհի առաջին նախագահը.

- 1) Ասքանազ Մռավյանը
- 2) Ալեքսանդր Մյասնիկյանը
- 3) Ադասի Խանջյանը
- 4) Սարգիս Կասյանը

12 Ռազմավարական նշանակություն ունեցող ո՞ր շրջանն են ազատագրել հայկական զորքերը 1993 թ. ապրիլին.

- 1) Կովսականի
- 2) Մարտակերտի
- 3) Քարվաճառի
- 4) Հորադիզի

13

Որտեղի՞ց է սկիզբ առնում Արևելյան Տիգրիսը.

- 1) Հայկական Տավրոսից
- 2) Խաչափայտի լեռներից
- 3) Հայկական պարից
- 4) Ծովք լճից

14

Որքա՞ն էր Վանի թագավորության զինված ուժերի ընդհանուր թիվն ըստ «Սարդուրյան տարեգրության».

- 1) 350 հազար
- 2) 300 հազար
- 3) 250 հազար
- 4) 120 հազար

15

Ո՞վ է նշանակվել Խամսայի մելիքությունների առաջին կառավարիչ.

- 1) Շահնագարը
- 2) Հակոբջանը
- 3) Մելիքջանը
- 4) Եզանը

16

Խոսրովանույշ թագուհու հիմնած վանքերն են՝

- 1) Հաղպատն ու Գոշավանքը
- 2) Սանահինն ու Հաղպատը
- 3) Մարմաշենն ու Այրիվանքը
- 4) Գոշավանքն ու Նորավանքը

17

Ո՞ր աշխատությունում են զետեղված հետևյալ խոսքերը.

«Խիզախությամբ եղեք, եղե՛ք նմանվողներ մեր նախահոր՝ քաջ Արամի որդիներին, որ միզուցե թե այդպիսով կարողանանք վերագտնել մեր հայրենիքն Արարատյան»:

- 1) Մ. Խորենացու «Հայոց պատմություն»-ում
- 2) «Հովսեփ Էմինի կյանքը և արկածները» գործում
- 3) «Նոր տետրակ»-ում
- 4) «Որոգայթ փառաց»-ում

18 Որտե՞ղ են հնչել այս խոսքերը.

«Լեոնային Ղարաբաղը մշտնջենապես բնակեցված է եղել հայերով, և նրանց հայրենիքի մի հատվածն է, որը, Ստալինի մեղքով հայտնվելով Ադրբեջանի կազմում, 65 տարի շարունակ ենթարկվել է ստորացման, վիրավորանքների ու ամեն տեսակի ճնշումների... Լեոնային Ղարաբաղի ճակատագիրը կարող են լուծել միայն Լեոնային Ղարաբաղի բնակիչները ... Ստեղծված իրավիճակի միակ ճշմարիտ լուծումը կարող է լինել Լեոնային Ղարաբաղի դուրսբերումը Ադրբեջանի կազմից»:

- 1) Երևանում՝ ՀԽՍՀ Գերագույն խորհրդի նիստում
- 2) ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահության նիստում
- 3) ԼՂԻՄ Հատուկ կառավարման կոմիտեի նիստում
- 4) Մոսկվայում՝ ԽՍՀՄ Գերագույն խորհրդի նախագահության նիստում

19 Հայ-ռուսական երևանյան բանակցությունների ավարտին նախաստորագրված փաստաթուղթը կոչվում էր՝

- 1) «Եզրափակիչ որոշման արձանագրություն»
- 2) «Միացյալ որոշման արձանագրություն»
- 3) «Ավարտական որոշման արձանագրություն»
- 4) «Երաշխավորիչ որոշման արձանագրություն»

20 XX դ. սկզբին Ռուսաստանի հետադիմական վարչակարգի դեմ հայ ժողովրդի դիմադրությունը կազմակերպելու համար Թիֆլիսում ստեղծված մարմինը կոչվում էր՝

- 1) Ինքնապաշտպանության զինվորական խորհուրդ
- 2) Պաշտպանության գլխավոր կոմիտե
- 3) Ինքնապաշտպանության կենտրոնական կոմիտե
- 4) Պաշտպանության պետական կոմիտե

21 Թվարկվածներից որո՞նք են ճիշտ արտահայտում պատմական իրադարձությունների պատճառահետևանքային կապերը.

ա. Երվանդ Սակավակյացը Մարաստանի արքա Կիաքսարի դեմ պատերազմի արդյունքում պահպանել էր իր թագավորությունը, սակայն ստիպված ճանաչել էր մարական գերիշխանությունը:

բ. XV դ. թուրք-պարսկական պատերազմների հետևանքով մեծ թվով թուրքական ու քրդական ցեղեր ներթափանցեցին Հայաստան:

գ. Թյուրք-սելջուկների ավերիչ արշավանքների և Բյուզանդիայի վարած քաղաքականության հետևանքով հայ բնակչության մի մասը, արտագաղթելով Հայաստանից, հաստատվեց Կիլիկիայում:

դ. Առաջին խաչակրաց արշավանքի արդյունքում ստեղծվեց Եդեսիայի թագավորությունը:

ե. Վարազդիրոց Բագրատունու հեռատես քաղաքականության շնորհիվ Հայաստանը վերականգնեց իր տարածքային ամբողջականությունն ու անկախությունը:

- 1) ա, դ
- 2) բ, գ
- 3) բ, ե
- 4) ա, գ

22 Ինչո՞ւ Օրոդես II-ի գլխավորած զինված ուժերը հարձակվեցին Հայաստանի սահմանամերձ տարածքների վրա.

- 1) որպեսզի պաշտպանեն իրենց դաշնակից Հայաստանի սահմանները
- 2) որպեսզի թույլ չտան Արտավազդի և Կրասոսի ռազմական ուժերի միավորումը
- 3) որպեսզի ստիպեն Կրասոսին Պարթևստանի դեմ արշավել Հայաստանի տարածքով
- 4) որպեսզի Անտոնինոսին դիմագրավեն և թույլ չտան մտնել Պարթևստան

23 Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

ա. Խոսրով I-ի արշավանքը Կովկասի լեռնականների դեմ

բ. Տրդատ II-ին Հռոմի կայսր Մակրինոսի կողմից թագ ուղարկելը

գ. Վաղարշ II-ի և Սևերոսի միջև հաշտության կնքումը

դ. հայոց գահի բռնագավթումը Ռոմիզդ-Արտաշիրի կողմից

ե. Կարակալա կայսեր ուղարկած զորքի ջախջախումը և վտարումը Հայաստանից

- 1) ա, գ, ե, բ, դ
- 2) գ, բ, ա, ե, դ
- 3) գ, ա, ե, բ, դ
- 4) գ, ա, դ, ե, բ

27 Ստորև բերված պնդումներից որո՞նք են սխալ.

- ա. XI դարի վերջին Կիլիկյան Հայաստանը Մերձավոր Արևելքի ամենաուժեղ քրիստոնյա պետությունն էր:
- բ. Եգիպտոսի հզորացումից ու Երուսաղեմի անկումից հետո խաչակիրների վիճակը խիստ ծանրացել էր:
- գ. Խաչակիրներին օգնելու գործում Արևմտյան Եվրոպան հույսեր էր կապում նաև Կիլիկյան Հայաստանի հետ:
- դ. Արքայական թագ ձեռք բերելու գործում Լևոնը բանակցություններ սկսեց Հռոմի պապի և Սրբազան հռոմեական կայսրության կայսր Ալեքսանդր III-ի հետ:
- ե. Լևոնի թագադրության հարցով շահագրգռված էր նաև պապականությունը, որը փորձում էր Հայոց եկեղեցին ենթարկել հռոմեական կաթոլիկ եկեղեցուն:

- 1) ա, դ
- 2) բ, գ
- 3) բ, դ
- 4) ա, ե

28 Ե՞րբ են Էմինը և Հերակլ II-ը խրախուսական նամակներ ուղարկել Հովնանին.

- 1) 1762 թ.
- 2) 1766 թ.
- 3) 1763 թ.
- 4) 1764 թ.

29 Ե՞րբ է Կիպրոսի արտաքին գործերի նախարար Կիպրիանուն ՄԱԿ-ի ամբիոնից կոչ արել քննարկելու Հայկական հարցը.

- 1) 1965 թ. ապրիլին
- 2) 1967 թ. ապրիլին
- 3) 1965 թ. հոկտեմբերին
- 4) 1967 թ. հունիսին

30 Ո՞վ է հիմնադրել «Պաշտպան հայրենյաց» կազմակերպությունը.

- 1) Արսեն Կրիտյանը
- 2) Հակոբ Կալոյանը
- 3) Խաչատուր Կերեքցյանը
- 4) Ներսես Աբելյանը

31 Որքա՞ն էր մայրաքաղաք Տիգրանակերտի բնակչության թիվը.

- 1) շուրջ 100 հազար
- 2) շուրջ 120 հազար
- 3) շուրջ 150 հազար
- 4) շուրջ 200 հազար

32 Ո՞վ է մեջբերված խոսքի հեղինակը.
«Գրիգոր Լուսավորիչը «տղայության հասակում» Հայաստանում սովորել է հայոց գիրն ու լեզուն»:

- 1) Բարդաճանը
- 2) Գևորգ Ասորին
- 3) Ագաթանգեղոսը
- 4) Մար Աբաս Կատինան

33 Հայոց ո՞ր սպարապետի մասին են ասվել այս խոսքերը.
«Ճերմակաձին գինի արբցե»:

- 1) Մուշեղ Մամիկոնյանի
- 2) Վասակ Մամիկոնյանի
- 3) Վարդան Մամիկոնյանի
- 4) Մանվել Մամիկոնյանի

34 Ընտրել պատմական տերմինների սխալ բացատրությունները.

- ա. Հայասա՝ խեթերեն նշանակում է մեծ երկիր:
- բ. Ուրարտուն Արարատ անվան ասորեստանյան տարբերակն է:
- գ. Թեգարամա երկիրն այդպես է կոչվել Արամ նահապետի հոր՝ Թորգոմի անունից:
- դ. Հունական ավանդության համաձայն՝ Հայաստանի Արմենիա անվանումն առաջացել է արգոնավորդ Յասոնի անունից:
- ե. Տուշպա անունը համարժեք է արդի հայերենի Տոսպ անվանը:
- զ. Հայաստանում I-III դարերն ընդգրկող ժամանակաշրջանը հայտնի է «ուշ հելլենիզմ» անունով:

- 1) բ, դ, ե
- 2) բ, գ, դ
- 3) ա, գ, դ
- 4) ա, ե, գ

35 Որո՞նք էին Բեռլինի վեհաժողովից հայերի խոր հիասթափության պատճառները.

- ա. Արևմտահայությանը մերժեցին ստանալու Ազգերի լիգայի խնամակալությունը:
- բ. Ռուսական զորքերի անհապաղ դուրսբերումով բարեփոխումների կենսագործման որևէ երաշխիք չէր մնում:
- գ. Արևմտահայությունը զրկվեց Ազգային ժողով ձևավորելու հնարավորությունից:
- դ. Արևմտահայությունը ստանում էր միայն մշակութային ինքնավարություն:
- ե. Մեծ տերությունները հանդես էին գալիս հայկական բարեփոխումների պահանջներով՝ նպատակ ունենալով զիջումներ կորզել Թուրքիայից:

- 1) ա, գ
- 2) գ, ե
- 3) բ, ե
- 4) բ, դ

36 Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Հայ սահմանադրական ռամկավար կուսակցության ստեղծումը
- բ. Ադանայի նահանգում 30 000 հայերի կոտորածը
- գ. Անդրեյ Մանդելշտամի կողմից հայկական բարենորոգումների նախագծի կազմումը
- դ. Բալկանյան առաջին պատերազմի սկիզբը
- ե. ՀՅԴ–ի կողմից երիտթուրքերի հետ հարաբերությունների խզումը
- զ. Երիտթուրքերի հեղաշրջումը

- 1) գ, ա, դ, բ, ե, զ
- 2) ա, գ, բ, ե, դ, զ
- 3) գ, բ, ա, ե, գ, դ
- 4) գ, ա, բ, ե, դ, գ

37 Անիի Բագրատունիներին ենթակա թագավորությունները դասավորել ըստ դրանց անկման ժամանակագրական հաջորդականության.

- ա. Վանանդի (Կարսի) թագավորություն
- բ. Տաշիր–Ձորագետի կամ Լոռու թագավորություն
- գ. Վասպուրականի թագավորություն
- դ. Սյունիքի թագավորություն

- 1) գ, ա, բ, դ
- 2) գ, ա, դ, բ
- 3) ա, գ, դ, բ
- 4) ա, գ, բ, դ

38 1915 թ. տեղի ունեցած ինքնապաշտպանական մարտերի ղեկավար գործիչների անունները համապատասխանեցնել ինքնապաշտպանության վայրերին.

1. Թաղ	ա. Հայկակ Կոստյան
2. Վանի Քաղաքամեջ թաղամաս	բ. Մկրտիչ Յոթնեղբայրյան
3. Շապին Կարահիսար	գ. Բաղդիկ Սիմոնյան
4. Մուսա լեռ	դ. Տիգրան Անդրեասյան
5. Ուրֆա	ե. Հակոբ Կոտոյան
	զ. Ղուկաս Տեովլեթյան

- 1) 1–ա, 2–բ, 3–ե, 4–գ, 5–դ
- 2) 1–դ, 2–գ, 3–բ, 4–ե, 5–գ
- 3) 1–գ, 2–ա, 3–գ, 4–ե, 5–բ
- 4) 1–գ, 2–ա, 3–գ, 4–դ, 5–բ

Ընտրել ճիշտ բացատրությունները.

- 1) Հայկական բանակում Բագրատունիների օրոք իշխաններին ենթակա զորամասերից կազմված զորամիավորումը կոչվում էր արքունական գունդ:
- 2) Հայկական բանակում Բագրատունիների օրոք թագավորական տիրույթներում ապրող ռազմիկներից հավաքագրված զորամիավորումը կոչվում էր արքունական գունդ:
- 3) Հայկական բանակում Բագրատունիների օրոք Հայաստանում կազմավորված արաբական ամիրայությունների տրամադրած զորամասերից, լեզգիներից և այլ ցեղերից հավաքագրված զորամիավորումը կոչվում էր մարզպանական գունդ:
- 4) Հայկական բանակում Բագրատունիների օրոք իշխաններին ենթակա զորամասերից կազմված զորամիավորումը կոչվում էր մարզպանական գունդ:
- 5) Հայկական բանակում Բագրատունիների օրոք թագավորական տիրույթներում ապրող ռամիկներից հավաքագրված զորամիավորումը կոչվում էր մարզպանական գունդ:

Թվարկվածներից որո՞նք պատմական իրադարձությունների իրական պատճառահետևանքային կապեր չեն.

- 1) Խորհրդային իշխանության վարած հողային քաղաքականության պատճառով 1920–ական թթ. վերջին ՀՄԽՀ-ում հողագուրկ գյուղացիներ այլևս չկային:
- 2) Խորհրդային Հայաստանի արդյունաբերացման ուղղակի արդյունք էր ճարտարագիտատեխնիկական անձնակազմի թվաքանակի աճը:
- 3) Ստալինի վարած քաղաքականության արդյունքում ԽՍՀՄ-ում հաստատվեց ամբողջատիրական վարչակարգ:
- 4) Խորհրդային Հայաստանի արդյունաբերացման հետևանք էր բնապահպանական խնդիրների առաջացումը:
- 5) Մայիսյան ապստամբության հետևանքը Հ. Քաջազնունու կառավարության հրաժարականն էր:

41 **Տրված պնդումներից որո՞նք են սխալ.**

- 1) Առաջին աշխարհամարտի ավարտից անմիջապես հետո Անտանտի երկրները, հաշվի առնելով համաշխարհային առաջադեմ հանրության կարծիքը և հետամուտ լինելով 1915 թ. մայիսի 11-ի հայտարարությամբ նշված պատասխանատվության հարցում, երիտթուրքերին փոխարինած թուրքական նոր կառավարությունից պահանջեցին բացել դատական գործեր:
- 2) 1919 թ. հունվարին հիմնվեցին ռազմական ատյաններ, որոնք դատական հետաքննության ենթարկեցին երիտթուրքերի կառավարության ղեկավարներին, «Միություն և առաջադիմություն» կուսակցության կենտրոնական կոմիտեի անդամներին, հատուկ կազմակերպության ղեկավարներին:
- 3) «Ցեղասպանության հանցագործությունը կանխարգելելու և պատժելու մասին» կոնվենցիայի հիմքում Յոհաննես Լեփսիուսի առաջարկած նախագիծն էր:
- 4) Մեծ Բրիտանիայի վարչապետ Ջեյմս Բրայսը ասում էր, որ հաշտության պայմանագրով հայկական հողերը պետք է վերջնականորեն ազատագրվեն թուրքերից:
- 5) 1922 թ. ապրիլի 17-ին Բեռլինում Արամ Երկանյանը և Արշավիր Շիրակյանը իրականացրեցին Բեհաեդդին Շաքիրի և Ջեմալ Ազմիի մահապատիժը:

42 **Գտնել այն իրադարձությունը, որը խախտում է ստորև տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.**

- 1) Աղվանքի և Վիրքի հապատակեցումը Տիգրան Մեծի կողմից
- 2) Գողերձ II-ի գահ բարձրանալը
- 3) Էկբատանի գրավումը Տիգրան Մեծի կողմից
- 4) հռոմեա-պոնտական պատերազմների սկիզբը
- 5) Անտիոքի գրավումը Տիգրան Մեծի կողմից
- 6) հայ-հռոմեական պատերազմի սկիզբը

43 **Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.**

- 1) Երևանի նահանգի հիմնումը
- 2) գեներալ Ա. Ճավճավաձեի զորաջոկատի կողմից Բայազետի բերդի գրավումը
- 3) Կովկասի փոխարքայության ստեղծումը
- 4) Ի. Պասկևիչի գլխավորած ռուսական ուժերի կողմից Հասան կալայի գրավումը
- 5) Հայկական մարզի ստեղծումը

--	--	--	--	--

44

Եկեղեցական ժողովները համապատասխանեցնել դրանք հրավիրած կաթողիկոսների անուններին.

- Ա. Ներսես Բ Բագրևանդացի
- Բ. Զաքարիա Զագեցի
- Գ. Բարգեն Ա
- Դ. Հովսեփ Ա Վայոցձորցի
- Ե. Ներսես Մեծ

Ա	Բ	Գ	Դ	Ե

- 1) Դվինի I ժողովը
- 2) Աշտիշատի ժողովը
- 3) Դվինի II ժողովը
- 4) Սիսի ժողովը
- 5) Շահապիվանի ժողովը
- 6) Շիրակավանի ժողովը

45

«Հռչակագիր Հայաստանի անկախության մասին» պատմական փաստաթղթին վերաբերող ստորև տրված պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել՝ «Ճիշտ է», «Միսալ է», «Չգիտեմ» պատասխաններից որևէ մեկը.

- 45.1 Երկրի տնտեսության հիմքում դրվում էին կոլեկտիվ սեփականատիրական և ազատ շուկայական հարաբերությունները:
- 45.2 Փաստաթղթի քաղաքական բաժնում նշվում էր, որ ՀԽՍՀ-ն վերանվանվում է Հայաստանի երրորդ հանրապետություն:
- 45.3 Հայաստանը պետք է ունենար իր մասնաբաժինը ԱՊՀ զինված ուժերի սպառազինությունից:
- 45.4 Հռչակագրի մշակութային բաժնում հատուկ ուշադրություն էր հատկացվում պետական լեզվի հիմնահարցին. հանրապետությունում ամբողջ գործավարությունը կատարվելու էր միայն հայերենով:
- 45.5 Հռչակագիրը հաստատում էր ՀՀ վճռականությունն Արցախն իր տարածքի անբաժանելի մասը ճանաչելու վերաբերյալ:
- 45.6 Հայաստանը պիտի հասներ սեփական դրամական միջոցների ստեղծմանը:

Բ մակարդակ

46 Գտնել տերմինների կամ հասկացությունների սխալ բացատրությունները.

- ա. Միջնաբերդի շուրջը տարածվող բուն քաղաքը կոչվում էր շահաստան:
- բ. Շահաստանից դուրս տարածվող քաղաքային թաղամասերը կոչվում էին արվարձաններ:
- գ. Քաղաքի կառավարող մարմինը կոչվում էր մուխթասիբ:
- դ. Հայոց կաթողիկոսի զբաղեցրած գործակալական պաշտոնը կոչվում էր Գերագույն դատավոր:
- ե. Քաղաքի արվարձաններում բնակվողներին անվանում էին ընչագուրկներ:
- զ. Իշխան Դավիթ Սահառունուն Մորիկ կայսեր շնորհած աստիճանը կոչվում էր պատրիկ-կյուրապաղատ:
- է. Մելիքությունները Արևելյան Հայաստանում ուշ միջնադարում ստեղծված հայկական իշխանություններ էին:

- 1) ե, գ, է
- 2) գ, դ, զ
- 3) բ, դ, է
- 4) ա, գ, է

47 Ընտրել «Որոգայթ փառաց» գրքում տեղ գտած տերմինների կամ հասկացությունների ճիշտ բացատրությունները.

- ա. Հայոց ապագա պետության բարձրագույն օրենսդիր մարմինը կոչվելու էր «Հայոց տուն»:
- բ. «Հայոց տունը» պետք է կազմվեր ժողովրդի կողմից նշանակված փոխանորդներից:
- գ. Փոխանորդներից ընտրված տասներեք հոգուց մեկը վիճակահանությամբ դառնալու էր նախարար (նախագահ):
- դ. Նախարարը (նախագահ) նշանակում էր իր տեղապահին՝ փոխարքային:
- ե. «Հայոց տունը» պարտավոր էր ստեղծել հայոց ապագա պետության բարձրագույն օրենսդիր մարմինը:
- զ. Փոխանորդներից ընտրված տասներեք հոգուց տասներկուսը դառնալու էին նախարարի խորհրդակիցներ:
- է. Հայոց թագավորը պետք է նշանակվեր իշխանության ընտրովի բարձրագույն մարմնի կողմից:

- 1) ա, գ, զ
- 2) բ, գ, է
- 3) ա, դ, է
- 4) բ, է, զ

48

Ստորև թվարկված պատմական իրադարձությունների պատճառներից և հետևանքներից որո՞նք են ճիշտ.

- ա. Մենուայի հաղթարշավների շնորհիվ Հայկական լեռնաշխարհի հյուսիսային շրջանները թեև մտան Վանի տերության կազմը, սակայն հարկատու չդարձան:
- բ. Մենուայի հաղթարշավների շնորհիվ Հայկական լեռնաշխարհի հիմնական մասը միավորվեց մեկ պետության մեջ:
- գ. Մենուայի հաղթարշավների հետևանքով Ասորեստանը թուլացավ և, չկարողանալով այլևս վերականգնել իր դիրքերն Առաջավոր Ասիայում, շուտով նվաճվեց Բաբելոնի կողմից:
- դ. Սարգուրի II–ի կողմից կախյալ թագավորությունները վերացնելու և պետության վարչական միավորներ դարձնելու հետևանքով Վանի թագավորությունն սկսեց անցում կատարել դեպի կենտրոնացված պետություն:
- ե. Ռուսա II–ի կողմից Բաբելոնիայի վերանվաճման հետևանքով հայոց աշխարհակալության հարավային սահմանները կրկին հասան Միջերկրական ծովի արևելյան ավազանին:
- զ. Սարգուրի II–ի կողմից կախյալ թագավորությունները վերացնելու և պետության վարչական միավորներ դարձնելու արդյունքում կառավարման ոլորտում անցում կատարվեց դաշնային կառավարման:
- է. Սարգուրի II–ի կողմից Բաբելոնիայի վերանվաճման հետևանքով հայոց աշխարհակալության հարավային սահմանը կրկին հասավ Պարսից ծոց:

- 1) բ, գ, զ
- 2) բ, դ, է
- 3) ա, ե, զ
- 4) ա, ե, է

49

Հայաստանի իշխանությունները Թիֆլիսի 1920 թ. օգոստոսի 10–ի համաձայնագրին կարևորություն չէին տալիս, որովհետև՝

- ա. այն համարում էին ժամանակավոր:
- բ. երկրի արտաքին քաղաքական գլխավոր նպատակները և Հայկական հարցի լուծումը կապում էին Սևրի պայմանագրի հետ:
- գ. մտածում էին, որ իրենք ստեղծված իրավիճակում այլ ելք չունեն:
- դ. նրանք հասկանում էին, որ Սևրի պայմանագիրը հնարավոր չէ իրագործել:
- ե. համոզված էին, որ Անտանտի տերությունների ջանքերով կիրագործվի Սևրի պայմանագիրը:
- զ. գերազնահատում էին Ռուսաստանի դերը տարածաշրջանային խնդիրներում:
- է. համոզված էին, որ դրանով կխոչընդոտեն քեմալա–բոլշևիկյան համագործակցության ամրապնդմանը:

- 1) բ, գ, դ
- 2) ա, գ, է
- 3) ա, բ, է
- 4) դ, գ, է

50 1894–1896 թթ. ազատագրական պայքարի իրադարձություններից ո՞րն է տեղի ունեցել վեցերորդը՝ ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

ա. Շենիկի գյուղապետ Գրգոյի տանը ինքնապաշտպանական ժողովի գումարումը
բ. Ջեյթունի ապստամբների՝ «Ջեյթունի անկախ իշխանություն» վերտառությամբ

կարմիր դրոշ բարձրացնելը թուրքական զորանոցի վրա

գ. Ջեֆի փաշայի գլխավորած զորքի շարժվելը դեպի Մասուն

դ. մեծ տերությունների միջամտությամբ Հալեպի հաշտության կնքումը

ե. Կարապետ Բասիլոսյանի կոչը Ջեյթունի լեռնականներին

զ. թուրքական կանոնավոր զորքի ու քրդական մագրիկ ցեղի հրոսակների

հարձակումը 1500 վանեցիների վրա՝ Ս. Բարդուղիմեոս վանքից ոչ հեռու

է. Բաբը Ալիի ցույցը

ը. Վանում բոլոր ուժերի միասնական ճակատի կազմումը՝ Ս. Ավետիսյանի գլխավորությամբ

1) է

2) ը

3) դ

4) ե

51 Թվարկված ճակատամարտերից ո՞րն է տեղի ունեցել ութերորդը՝ ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

ա. Ներսեհապատի

գ. Ձիրավի

բ. Քաղիսիայի

է. Ավարայրի

գ. Ճարմանայի

ը. Խաղամախայի

դ. Խաղխաղի

թ. Ակոռիի

ե. Վարդանակերտի

ժ. Յարմուքի

1) է

2) ժ

3) բ

4) ը

52 Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

ա. Ջինված ահաբեկիչների ներխուժումը ՀՀ Ազգային ժողով

բ. ՀՀ Սահմանադրության ընդունումը

գ. ԱՊՀ-ի ստեղծումը

դ. ՀՀԿ, ԲՀԿ և ՀՅԴ կուսակցությունների կողմից կոալիցիոն կառավարության ձևավորումը

ե. Շուշիի ազատագրումը ադրբեջանցիներից

զ. Ստամբուլում «Ակոս» թերթի խմբագիր Հրանտ Դինքի սպանությունը

է. ՀՀՇ առաջին համագումարի բացումը

ը. Սպիտակի երկրաշարժը

1) ը, է, գ, ե, բ, ա, գ, դ

2) է, դ, ը, ե, գ, ա, բ, գ

3) ը, է, գ, ե, գ, բ, դ, ա

4) է, ը, բ, գ, գ, ա, ե, դ

53

Հայոց աստվածների անունները համապատասխանեցնել հունական աստվածների անուններին՝ հելլենիստական դարաշրջանում ընդունված համադրությամբ.

1. Ափրոդիտե	ա. Արեգ-Միհր
2. Արտեմիս	բ. Արամազդ
3. Հերակլես	գ. Աստղիկ
4. Հելիոս	դ. Անահիտ
5. Զևս	ե. Նանե
6. Ապոլոն	զ. Վահագն
	է. Տիր

- 1) 1-գ, 2-ե, 3-զ, 4-ա, 5-է, 6-բ
- 2) 1-դ, 2-ե, 3-ա, 4-զ, 5-բ, 6-է
- 3) 1-զ, 2-դ, 3-է, 4-ա, 5-բ, 6-զ
- 4) 1-զ, 2-դ, 3-զ, 4-ա, 5-բ, 6-է

54

Տրված պնդումներից որո՞նք են սխալ.

- ա. Ռուսական զորքը 1918 թ. փետրվարի 10-ին վերսկսել է պատերազմը Կովկասյան ճակատում:
- բ. 1918 թ. մարտին կնքված Բրեստ-Լիտովսկի հաշտության պայմանագրի չորրորդ հոդվածով և ռուս-թուրքական լրացուցիչ պայմանագրի համաձայն՝ օսմանյան Թուրքիային են անցել Արևմտյան Հայաստանի ազատագրված մարզերը:
- գ. Անդրկովկասարիատի 12 կոմիսարներից երեքը հայեր էին՝ Խ. Կարճիկյան, Հ. Օհանջանյան, Գ. Տեր-Ղազարյան:
- դ. 1918 թ. մարտի 1-ին ստեղծվել է Առանձին հայկական կորպուսը:
- ե. Հայոց ազգային խորհուրդը 1917 թ. դեկտեմբերի վերջերին Թիֆլիսից Երևան էր գործուղել Արամ Մանուկյանին՝ օժտելով նրան արտակարգ լիազորություններով:
- զ. Կովկասյան բանակի գլխավոր հրամանատար Ե. Գեզեչկորու 1917 թ. դեկտեմբերի 7-ի գաղտնի հրամանի համաձայն՝ սկսվել է նվաճված մարզերի հայ բնակչությունից չորս գնդերի կազմավորումը:
- է. Հայկական կորպուսի ճակատային և պահեստային զորամասերի կազմավորման գլխավոր վայր էր դարձել Երևանի նահանգը:
- ը. 1917 թ. ապրիլի 26-ին հրապարակվել է Անդրկովկասյան հատուկ կոմիտեի որոշումը Արևմտյան Հայաստանի գրավված տարածքում կառավարման նոր ձև մտցնելու մասին:

- 1) բ, գ, զ
- 2) ա, գ, ը
- 3) դ, ե, ը
- 4) գ, դ, է

55

Տրված պահանջներից առանձնացնել երեքը, որոնք Վահան Մամիկոնյանը ներկայացրել է պարսից Վաղարշ արքային, և դրանք բավարարվել են վերջինիս կողմից.

- ա. Հայաստանի մարզպան նշանակել միայն հայ նախարարներից
- բ. չմիջամտել հայ նախարարների ներքին գործերին և պաշտոններ չտալ հավատուրացներին
- գ. վերականգնել հողեր ժառանգելու՝ իշխանների որդիների և դուստրերի իրավունքը
- դ. հարգել հայ հողատեր-նախարարների ժառանգական իրավունքները
- ե. դադարեցնել կրոնափոխության քաղաքականությունը, կրկին թույլատրել քրիստոնեական կրոնի դավանումը
- զ. մահապատժի ենթարկել հայ ուրացյալ նախարարների պարագլուխ Գաղիշո մաղխազին
- է. վերադարձնել Հայաստանի վանքերից ու եկեղեցիներից բռնագրավված հողեր և նյութական գանձերը

- 1) ա, դ, գ
- 2) ա, գ, է
- 3) բ, գ, է
- 4) բ, դ, է

56

Տրված պնդումներից որո՞նք են ճիշտ.

- ա. Խորհրդային Հայաստանում գյուղացիության ճնշող մեծամասնությունը կոլտնտեսություններին է անդամագրվել 1938–1940 թթ.:
- բ. Հակակոլտնտեսային շարժումն արտահայտվեց նաև գյուղացիների կողմից իրենց անասուններն անխնա մորթելու ձևով՝ կոլտնտեսություններին չհանձնելու համար:
- գ. Հարկադրաբար ստեղծված կոլտնտեսությունները լուծարելուց հետո խորհրդային պետությունը որպես ճնշման միջոց գյուղացիական տնտեսությունների նկատմամբ կիրառեց հարկերի ավելացման քաղաքականությունը:
- դ. Գյուղացիների տեղաշարժերը կասեցնելու նպատակով խորհրդային իշխանությունը նրանցից խլեց տրանսպորտային միջոցները:
- ե. «Աջերի», տրոցկիստների ջախջախումից հետո ՀամԿ(բ)Կ ստալինյան ղեկավարությունը հաստատեց իր բացարձակ իշխանությունը:
- զ. Հնչակյան կուսակցությունը, Կոմինտերնի ընդունած որոշման համաձայն, դադարեցրեց իր գործունեությունը արտասահմանում:
- է. Խորհրդային երկրում ձևավորվում էր Ստալինի անձի պաշտամունքը, որը բացահայտ դարձավ 1924 թվականից՝ Լենինի մահվանից հետո:

- 1) ա, դ, է
- 2) բ, դ, գ
- 3) բ, գ, է
- 4) ա, գ, է

57

Կատարել համապատասխանեցում.

Հեղինակ

1. Հովհաննես Այվազովսկի	4. Վարդգես Սուրենյանց
2. Եղիշե Թադևոսյան	5. Տիգրան Չուխաճյան
3. Գևորգ Բաշինջաղյան	6. Արմեն Տիգրանյան

Ստեղծագործություն

- ա. «Արշակ Բ»
- բ. «Սևանա լիճ»
- գ. «Դեպի Արագած տանող ճանապարհը»
- դ. «Գրիգոր Լուսավորչի տեսիլքը»
- ե. «Շամիրամն Արա Գեղեցիկի դիակի մոտ»
- զ. «Անուշ»
- է. «Սպասում»

- 1) 1-բ, 2-դ, 3-գ, 4-ե, 5-ա, 6-զ
- 2) 1-դ, 2-է, 3-բ, 4-ե, 5-զ, 6-ա
- 3) 1-զ, 2-է, 3-բ, 4-դ, 5-ա, 6-զ
- 4) 1-բ, 2-է, 3-զ, 4-զ, 5-ա, 6-է

58

Ընտրել տերմինների կամ հասկացությունների ճիշտ բացատրությունները.

- 1) Զրադաշտական կրոնի սպասավորները կոչվում էին մոզ:
- 2) Արարատյան կամ Վանի համահայկական թագավորությունը հինարևելյան տիպի դաշնային պետություն էր:
- 3) Արարատյան կամ Վանի համահայկական թագավորության մեջ թագավորին կից գործող Ավագների խորհրդի անդամները կոչվում էին արքայի «խորհրդականներ»:
- 4) Աքեմենյան տիրապետության օրոք Հայաստանի արևմտյան մասի կառավարիչը կոչվում էր հյուպարքոս:
- 5) Աքեմենյան տիրապետության օրոք Հայաստանի կառավարիչը կոչվում էր փոխարքա:
- 6) Վարչական առումով Վանի թագավորությունը բաժանվում էր նահանգների, որոնք կառավարվում էին արքունի կառավարիչների կողմից:
- 7) «Մահմանապահ կուսակալ»-ը Վանի թագավորության արձանագրություններում հիշատակված գործակալությունների անվանումներից է:
- 8) Աքեմենյան տերության քսան մեծ վարչական միավորներից յուրաքանչյուրը կոչվում էր մարզպանություն:

59

Թվարկվածներից որո՞նք են բնորոշ նեպին.

- 1) գյուղատնտեսության կոլեկտիվացումը
- 2) գյուղատնտեսական մթերքների բռնագրավումների ժամանակավոր դադարեցումը
- 3) քաղաքի և գյուղի միջև ապրանքադրամական հարաբերությունների աշխուժացումը
- 4) ազատ առևտրի վերականգնումը
- 5) հացահատիկի և այլ մթերքների բռնագրավումների արգելումը
- 6) հարկի չափի որոշվելը մինչև ցանքսը և տարվա ընթացքում այն երկու անգամ փոփոխելը
- 7) մանր և միջին բոլոր ձեռնարկությունների ազգայնացումը
- 8) պարենմասնատրման փոխարեն պարենհարկի կիրառումը
- 9) վարձու աշխատանքի կիրառումից հրաժարումը

60

Թվարկվածներից որո՞նք են Հայոց մեծ եղեռնի պատճառներ.

- 1) հայության ֆինանսական և նյութական ունեցվածքին տիրանալը
- 2) Քառյակ միությանը Անդրկովկասում հավատարիմ դաշնակցից զրկելը
- 3) հայերի հայրենագրկման և ոչնչացման ծրագիրը
- 4) Միացյալ և անկախ Հայաստան ստեղծելու ռուսների ծրագիրը
- 5) Հայկական հարցին մեկընդմիջտ վերջ տալու երիտթուրքերի ձգտումը
- 6) հայ քաղաքական կուսակցությունների՝ Հայաստանի միավորման ծրագրի ձախողումը
- 7) հայ արդյունաբերողների և դրամատերերի մրցակցությունից ազատվելը

61

Թվարկվածներից որո՞նք են 1905–1906 թթ. հայ-թաթարական ընդհարումների հետևանքներ.

- 1) Ամրապնդվեց երկրամասի հայկական բնակավայրերը միավորելու և անկախ Հայաստան ստեղծելու գաղափարը:
- 2) Բարձրացավ հայերի վստահության աստիճանը. նրանք պատրաստ էին հակահարված տալու իրենց ոչ բարյացակամ հարևաններին:
- 3) Հայությունը մարտական լուրջ փորձառություն անցավ:
- 4) Ռուսական մեծապետական շովինիզմն սկսեց տեղի տալ, վերացավ ոչ ռուս ժողովուրդների ազգային–գաղութային ճնշումը:
- 5) Հայ հոգևորականության հեղինակությունը աճեց որպես զինված պայքարի կազմակերպիչ:
- 6) Ավելի գերիշխող դարձավ հայ ժողովրդի երկու հատվածների միասնականության գաղափարը:
- 7) Ամրապնդվեց հայերի և կովկասյան թաթարների ռազմաքաղաքական դաշինքը:

Ընտրել ճիշտ պնդումները.

- 1) Հռոմում ստեղծված Երկրորդ եռապետության անդամներն էին Գնեոս Պոմպեոսը, Հուլիոս Կեսարը, Մարկոս Կրասոսը:
- 2) Արտաշես I-ի հանձնարարությամբ Սմբատ Բագրատունի գորավարը ջախջախել է վրացական բանակը և Հայաստանին է վերադարձրել Գուգարք նահանգը:
- 3) Տիգրան III-ի շեշտված հակահռոմեական դիրքորոշման պատճառով Հռոմը նրան գահընկեց արեց և գահ բարձրացրեց նրա կրտսեր եղբորը՝ Արտաշես III-ին:
- 4) Ք. ա. 5 թ. Օկտավիանոս Օգոստոսը մեծ բանակով Հայաստան է ուղարկել իր որդեգիր Հուլիոս Կեսարին, որը Հայաստանի թագավոր է հայտարարել Արտավազդ III-ին:
- 5) Հայաստանը թուլացնելու նպատակով Հռոմը նրանից անջատեց Ատրպատականը և այնտեղ թագավոր կարգեց իր կամակատար Արիոբարզանեսին:
- 6) Տիգրան Մեծի կառուցած «Արքունի պողոտան» միմյանց է կապել Արտաշատը, Տիգրանակերտը և Ալեքսանդրիան:
- 7) Պարթևները ոչ միայն չստացան Պոմպեոսի խոստացած տարածքները, այլև Պոմպեոսը ճանաչեց Տիգրան Մեծի «արքայից արքա» տիտղոսը:
- 8) Անմնացորդ հայրենանվեր գործունեության շնորհիվ Արտավազդ II-ը պատվավոր տեղ է զբաղեցնում Հայոց պատմության մեջ, դեռևս իր կենդանության օրոք նա հռչակվել է «Աստվածային» պատվանունով:

Տրված պնդումներից որո՞նք են ճիշտ.

- 1) Այլախոհները 1970–ական թթ. կեսերին Հայաստանում ստեղծեցին առաջին այլախոհական կազմակերպությունները:
- 2) ԽՍԿԿ XX համագումարում «Անհատի պաշտամունքի և նրա հետևանքների մասին» զեկուցումով հանդես է եկել Միխայիլ Գորբաչովը:
- 3) «Այլախոհ» հասկացությունը ի հայտ եկավ 1970–ական թթ., որը բնութագրում էր այն մարդկանց, ովքեր պայքարում էին խորհրդային իրականությունը փոփոխելու համար:
- 4) Հայաստանում հակախորհրդային գործունեության մեղադրանքով դատապարտվածների պայքարի հիմնական նպատակն էր հայկական հողերի վերամիավորումը, լեզվի և մշակույթի պահպանումը, կոմունիստների մենիշխանության վերացումը, ինչպես նաև անկախ Հայաստանի ստեղծումը:
- 5) Պարույր Հայրիկյանին, Աշոտ Նավասարդյանին և ուրիշներին 1970 թ. ազատագրված ման դատապարտեցին այն մեղադրանքով, որ «ակտիվ ընդհատակյա գործունեություն են վարել՝ նպատակ ունենալով անջատելու Հայաստանը ԽՍՀՄ–ից և ստեղծելու անկախ հայկական պետություն»:
- 6) Վերակառուցման շրջանում Խորհրդային Միությունում հետզհետե սրվող ազգային հարցին գործնական լուծում տալու փոխարեն Մոսկվան վարում էր երկդիմի և խուսանավելու քաղաքականություն:
- 7) 1973 թ. ձևավորված ԱՄԿ ղեկավար մարմինը՝ խորհուրդը որդեգրեց «Անկախություն՝ հանրաքվեի ճանապարհով» ռազմավարությունը:
- 8) Մեծ եղեռնի հիսնամյա տարելիցի օրը Երևանում տեղի ունեցան զանգվածային ցույցեր և հանրահավաքներ. Հայաստանում նման ելույթներ եղան նաև 1970–ական թվականներին:

Թվարկվածներից որո՞նք են տեղ գտել հայ–մոնղոլական դաշինքի կնքման հետ կապված բանակցությունների օրակարգում.

- 1) Հայերը պարտավորվեցին օգնության խնդրանքով չդիմել Արևմուտքի քրիստոնյաներին:
- 2) Երկու կողմերը պարտավորվում էին պահպանել չեզոքություն երրորդ երկրների հարձակման դեպքում:
- 3) Հայերի բարեկամությունը շահելու համար մոնղոլները խոստացան վերադարձնել այն տարածքները, որոնք մահմեդականները խլել էին Կիլիկիայից:
- 4) Մոնղոլները պարտավորվեցին ռազմական օգնություն ցույց տալ Կիլիկիային Իկոնիայի սելջուկների հարձակումների ժամանակ:
- 5) Մոնղոլները խոստացան հոգալ հայոց բանակի պահպանման ծախսերը:
- 6) Մոնղոլները համաձայնեցին պահպանել Կիլիկյան Հայաստանի անկախությունը և տարածքային ամբողջականությունը:
- 7) Մոնղոլները պարտավորվեցին Կիլիկյան Հայաստանին միացնել Ասորիքի մի մասը:

65

Տրված իրադարձություններից որո՞նք են խախտում տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) քրիստոնեական եկեղեցու «Հավատո հանգանակի» ընդունումը
- 2) մազքութների ներխուժումը Հայաստան և Վաղարշապատի գրավումը
- 3) Սանեասնի պարտությունը Յլու գլուխ լեռան ճակատամարտում
- 4) Արիստակես կաթողիկոսի սպանությունը
- 5) Դատաբեն Բգնունու և Բակուր բդեշխի մահապատիժը
- 6) Վրթանես Ա կաթողիկոսի գահակալման ավարտը
- 7) Շապուհ II-ի կողմից պատերազմ սկսելը Հռոմեական կայսրության դեմ և Մծբինի գրավման անհաջող փորձը
- 8) Վաչե Մամիկոնյան սպարապետի և իր զինակիցների նահատակությունը
- 9) Տիրան թագավորի բնակություն հաստատելը Կուաշում

66

Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- 1) Խուկանայի և խեթերի թագավորի միջև պայմանագրի կնքումը
- 2) Վանի տիրակալի հիշատակվելը կիմերների հետ Ասորեստանի դեմ թշնամական գործողություններ ծրագրելիս
- 3) Կարանի թագավորի դիմադրելը խեթերի արշավանքներին
- 4) Էրեբունիի հիմնադրումը
- 5) Վանա և Ուրմիո լճերի միջև Արամ անունով երկրի առաջին հիշատակումը
- 6) համահայկական երկրորդ թագավորության ստեղծումը

--	--	--	--	--	--	--	--

67

Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- 1) Հալիձորի ճակատամարտը
- 2) Եսայի Հասան–Ջալալյանի բազմելը Գանձասարի կաթողիկոսական գահին
- 3) հայազգի Իվան Կարապետի ժամանումը Արցախ
- 4) Արցախի անջատումը Գանձակի խանությունից
- 5) Դավիթ բեկի առաջին հաղթական մարտը ջևանշիր կոչվող ցեղի դեմ
- 6) մահտեսի Շահնուրատի առաջին հանդիպումը ֆրանսիական արքունիքի հետ
- 7) Իսրայել Օրու վերադարձը Սպահանից

--	--	--	--	--	--	--	--

68 Կատարել համապատասխանեցում.

- Ա. Սասուն–Խուր գավառում VIII դ. կեսի ապստամբության ղեկավարը
- Բ. Անիի Կաթողիկե եկեղեցու ճարտարապետը
- Գ. Սկևռայում ստեղծագործած նշանավոր մանրանկարիչը
- Դ. Բագրատունիների արքունիքը Կարս տեղափոխած արքան
- Ե. Աղթամարի Ս. Խաչ եկեղեցու ճարտարապետը
- Զ. Հռոմկլայում ստեղծագործած նշանավոր մանրանկարիչը
- Է. Գոշավանքի նշանավոր խաչքարագործ վարպետը

- 1) Պողոս
- 2) Հովհան
- 3) Գրիգոր Մլիճեցի
- 4) Մանուել
- 5) Սարգիս Պիծակ
- 6) Տրդատ
- 7) Թորոս Ռոսլին
- 8) Աբաս

Ա	Բ	Գ	Դ	Ե	Զ	Է

69 Կատարել համապատասխանեցում.

- Ա. Հայկանուշ Դանիելյան
- Բ. Արա Սարգսյան
- Գ. Հովհաննես Կարապետյան
- Դ. Սերգեյ Մերգելյան
- Ե. Հասմիկ
- Զ. Լևոն Ռոտինյան
- Է. Համբարձում Քեչեկ

- 1) դերասան
- 2) երկրաբան
- 3) պատմաբան
- 4) երգիչ
- 5) քիմիկոս
- 6) քանդակագործ
- 7) մաթեմատիկոս
- 8) բժիշկ

Ա	Բ	Գ	Դ	Ե	Զ	Է

70

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել՝ «Ճիշտ է», «Միսալ է», «Չգիտեմ» պատասխաններից որևէ մեկը:

- 70.1 Կովկասյան ճակատում հայկական կամավորական չորս ջոկատներից առաջինը ռազմի դաշտ է մեկնել Դրոյի ջոկատը:
- 70.2 Առաջինը ստեղծվել է Արևմտահայերի ազգային խորհուրդը, հետո՝ արևելահայերի Հայոց ազգային խորհուրդը:
- 70.3 Հայ առաջին քաղաքական լրագիրը «Ազատության ավետաբերն» է, որը տպագրվել է «Հայրենասերների միություն» կազմակերպության կողմից:
- 70.4 Առաջին հայ պարբերականը «Ազդարարն» է, որը հրատարակվել է Կալկաթայում:
- 70.5 Հայաստանի առաջին հանրապետության վերջին վարչապետը Հ. Օհանջանյանն էր:
- 70.6 Առաջին հայ ազգային կուսակցությունը ստեղծվել է հայրենի հողի վրա՝ Վանում: